

Projekt

z dnia 7 sierpnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA TRZEBINI

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia zmian w statucie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebinii
w związku ze zmianą lokalizacji siedziby oraz likwidacji niektórych placówek filialnych Miejskiej
Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebinii.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15, art. 40 ust. 2 pkt 2 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 2, art. 8 ust. 2 pkt 2 i art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (tekst jednolity: Dz. U. 2022, poz. 2393 z późn. zm.) oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r. poz. 87 z późn. zm.) na wniosek Burmistrza Miasta Trzebini

**Rada Miasta Trzebini
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Dokonuje się zmian w statucie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebinii nadanym uchwałą Nr XXXV/374/VI/2013 w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebinii zmienionego uchwałą XXV/295/VII/2016 w zakresie zmiany siedziby działania Biblioteki w związku z tym **§ 12 otrzymuje brzmienie:**

„1. Organizator wyposaża Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka na podstawie umowy użyczenia w lokal zajmowany przez instytucję przy ul. Ochronkowej 7 w Trzebinii”..

§ 2.

Załącznik nr 1 „Wykaz i lokalizacja placówek bibliotecznych” otrzymuje brzmienie:”

Lp.	Nazwa placówki	Adres
1.	Biblioteka Główna	Trzebinia, ul. Ochronkowa 7
	Strefa dla dorosłych	
	Strefa dla dzieci i młodzieży	
2.	Filia biblioteczna nr 1	Trzebinia, Os. Gaj 22
3.	Filia biblioteczna nr 2	Bolęcín, ul. Topolowa 2
4.	Filia biblioteczna nr 3	Psary, ul. Św. Floriana 2
5.	Filia biblioteczna nr 4	Lgota, ul. Szkolna 1
6.	Filia biblioteczna nr 5	Myślachowice, ul. Trzebińska 7

§ 3.

Zawiadomienie o zamiarze zmiany lokalizacji i likwidacji niektórych placówek filialnych zostało podane do publicznej wiadomości poprzez publikację w BIP w dniu 24.12.2024 roku – Uchwała nr VIII/58/IX/2024 Rady Miasta Trzebini w sprawie zamiaru dokonania zmiany siedziby oraz likwidacji niektórych placówek filialnych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebini w drodze zmiany statutu nadanego uchwałą nr XXXV/374/VI/2013, zmienionego uchwałą XXV/295/VII/2016, zgodnie z Ustawą z dnia 27 czerwca 1997 o bibliotekach.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Uzasadnienie

Gmina Trzebinia jest Organizatorem Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebini. Na podstawie art. 13 ust.1, 2 i 4 ustawy o bibliotekach Organizator może dokonać połączenia, podziału lub likwidacji biblioteki. Jest on również zobowiązany na 6 miesięcy przed dniem wydania aktu o połączeniu, podziale lub likwidacji biblioteki podać do publicznej wiadomości informację o swoim zamiarze wraz z uzasadnieniem. Obowiązek ten dotyczy również zmiany statutu biblioteki w części dotyczącej zakresu działania i lokalizacji filii.

Sieć biblioteczną Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Trzebini tworzy biblioteka główna oraz jej dwanaście filii. W związku z reorganizacją sieci bibliotecznej, jako podstawowe kryteria wyboru placówek bibliecznych przeznaczonych do likwidacji, zastosowano:

- realne zainteresowanie ofertą filii (statystykę wypożyczeń),
- odległość od biblioteki głównej,
- potrzeby kadrowe związane z rozwojem placówki w nowej siedzibie biblioteki głównej,
- problemy lokalowe,
- brak spełnionych warunków w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- zarządzanie siecią biblioteczną,
- koszty pracownicze oraz koszty związane z utrzymaniem placówki.

Jednak podstawowym kryterium pozostała dostępność biblioteki dla Mieszkańców po planowanych zmianach – Trzebinia pozostanie gminą z jednym z najwyższych poziomów dostępności placówek bibliecznych w przeliczeniu na liczbę Mieszkańców:

- gmina Trzebinia – średnio 5300 osób na 1 placówkę biblioteczną
- gmina Chrzanów – średnio 5500 osób na 1 placówkę biblioteczną
- miasto Jaworzno – średnio 5800 osób na 1 placówkę biblioteczną
- miasto Oświęcim – ok. 35 000 osób na 1 placówkę (MBP w Oświęcimiu nie posiada żadnej filii)

Analiza zasadności funkcjonowania filii bibliecznych została przeprowadzona przez funkcjonujące w bibliotece Kolegium biblieczne, czyli kadrę zarządzającą oraz kierowników merytorycznych biblioteki. Dyrektor trzebińskiej biblioteki, poprzez reorganizację sieci bibliecznej, dąży do rozwoju biblioteki głównej oraz wzmocnienia pozostałych pięciu filii (Bołęcin, Gaj, Lgota, Myślachowice, Psary) – których oferta, także po otwarciu nowej siedziby biblioteki głównej w budynku Manufaktury, cieszy się porównywalnym lub większym zainteresowaniem Czytelników, co wykazują dane statystyczne.

Otwarcie nowej siedziby biblioteki w Manufakturze sprawiło, że zainteresowanie ofertą filii, które znajdują się w bliskiej odległości od ul. Ochronkowej, radykalnie zmalało – średnio o ok. 35%. Analiza liczby odwiedzin w I półroczu br. jednoznacznie wskazuje, że Czytelnicy wybierają możliwość wypożyczenia i obcowania z książką w Manufakturze, w dużej części rezygnując z odwiedzin filii. Tendencja ta jest zauważalna nie tylko w filiach najbliższych od Manufaktury (osiedlu Widokowym czy osiedlu Wodna), ale także tych znajdujących się w sołectwach nieznacznie oddalonych od nowego, głównego gmachu. Porównując dane z sołectw z pierwszego półrocza 2024 roku do pierwszego półrocza 2025 roku:

- w filii w Młoszowej spadek liczby odwiedzin wyniósł - 45,88%
- w filii w Dulowej spadek liczby odwiedzin wyniósł - 19,41%
- w filii w Karniowicach spadek liczby odwiedzin wyniósł - 30,78%
- w filii w Czyżówce spadek liczby odwiedzin wyniósł - 28,76%

Tendencja spadkowa nie dotyczy jednak wszystkich filii – pozostałe odnotowały podobną do zeszłorocznej liczbę odwiedzin lub wzrosty, np.:

- filia w Myślachowicach odnotowała wzrost odwiedzin o +29,24%
- filia na os. Gaj odnotowała wzrost odwiedzin o +9,95%

Rośnie także liczba odwiedzin głównej biblioteki:

- w maju 2025 r. odnotowano 781 odwiedzin więcej biblioteki głównej (w Manufakturze) niż w maju 2024 r. we wcześniejszej lokalizacji;

- w czerwcu 2025 r. odnotowano 1075 odwiedzin więcej biblioteki głównej (w Manufakturze) niż w czerwcu 2024 r. we wcześniejszej lokalizacji,

Oznacza to, że intensywne działania promujące czytelnictwo, podjęte od momentu otwarcia nowej siedziby, zachęciły sporą część mieszkańców do sięgnięcia po książkę.

Reorganizacja pozwoli także na uproszczenie zarządzania strukturą placówek, efektywniejsze wykonywanie zadań i zaangażowanie pracowników w organizację pracy w bibliotece głównej. Mniejsza liczba placówek wpłynie pozytywnie na możliwości doposażenia filii, a księgozbiór zostanie rozdysponowany pomiędzy pozostałe placówki biblioteczne, dzięki czemu użytkownicy nadal będą mieli dostęp do wielu tytułów w innych lokalizacjach.

Warto zwrócić uwagę, że sołectwa i osiedla, w których mieszczą się likwidowane placówki filialne, znajdują się w niedalekiej odległości od głównej siedziby biblioteki, dlatego likwidacja filii nie wpłynie na dostępność zbiorów bibliotecznych dla mieszkańców gminy i nie spowoduje zakłóceń w wykonywaniu dotychczasowych zadań przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Trzebinii.

W odpowiedzi na zmiany związane z reorganizacją sieci bibliotecznej, które mogą wiązać się z likwidacją filii bibliotecznych, MBP wychodzi z propozycją nowatorskiego rozwiązania, które pozwoli zminimalizować potencjalne skutki tych działań i zapewni czytelnikom, szczególnie osobom starszym, schorowanym i niepełnosprawnym, łatwy dostęp do książek i zasobów naszej biblioteki. MBP planuje wdrożyć usługę pod hasłem „Książka blisko Ciebie”.

Biblioteka zamierza również sukcesywnie inwestować w książkomaty w miejscach, gdzie likwidowane są filie biblioteczne. Tego rodzaju rozwiązanie mogłoby zapewnić mieszkańcom o ograniczonej mobilności stały, całodobowy, siedmiodniowy dostęp do zbiorów bibliotecznych.

Z powodu posiadania dużej liczby filii (12 filii bibliotecznych) trudno je doposażyć w nowości wydawnicze oraz zapewnić w każdej z nich atrakcyjne imprezy biblioteczne.

W ramach procedury reorganizacji sieci bibliotecznej w gminie Trzebinia – zgodnie z przepisami – zwrócono się także o niewiążącą opinię do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie, pełniącej obowiązki biblioteki powiatowej. Otrzymana opinia – negatywnie opiniująca propozycję zmian – pomija jednak kluczowe dane, dotyczące niewielkiej i, co roku, malejącej liczby czytelników, odwiedzających planowane do likwidacji filie. Należy zwrócić uwagę na brak analizy merytorycznej i liczbowej przywoływanych w dokumencie petycji (przykładowo: liczba podpisów pod petycją dot. Młoszowej znacząco przekracza średnią liczbę realnych użytkowników ww. filii w latach wcześniejszych). Znamienna jest również wybiórczość przytaczanych stanowisk, mających – w ocenie autorki opinii – kluczowe zdanie. Gdy statutowe, wybrane z silnym mandatem przez Mieszkańców władze sołectwa (Sołtys i Rada Sołecka) pozytywnie zaopiniowały likwidację filii w Dulowej, fakt ten jest dyskredytowany informacją o wystosowaniu petycji przez niewielką część Mieszkańców sołectwa. Natomiast gdy opinia Sołtysa i Rady Sołeckiej w innych sołectwach była negatywna – wówczas przytaczana jest jako argument rozstrzygający i wiążący.

Również przytaczane odległości planowanych do likwidacji filii od biblioteki głównej opierają się na danych, które noszą znamiona manipulacji, gdyż czas dotarcia został określony przy założeniu poruszania się pieszo po terenie gminy Trzebinia – najbardziej rozległej terytorialnie spośród gmin powiatu chrzanowskiego. Tymczasem Mieszkańcy Trzebini przemieszczają się z 10 sołectw do centrum miasta

komunikacją zbiorową lub prywatnym transportem. Warto zwrócić uwagę, że stosując analogiczne porównanie dot. odległości, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie powinna sprzeciwić się reorganizacji filii bibliotecznych w Chrzanowie, gdy w związku z otwarciem nowej siedziby przy ul. Broniewskiego zlikwidowano połowę miejskich filii. Dzisiaj mieszkańcy osiedla Borowiec – aby dotrzeć pieszo do głównej siedziby biblioteki powinni udać się w blisko godzinny spacer. Również nieco ponad godzinę zajmuje – zgodnie z przyjętą metodologią – piesza trasa z osiedla Krocymiech do głównej siedziby MBP w Chrzanowie.

W opinii pominięto także zapowiadane działania związane z programem „Książka blisko Ciebie” oraz dążeniem do zakupu książkomatów. Ponadto fakt, iż sieć biblioteczna w Trzebini pozostanie najlepiej dostępna, stosując kryterium liczby placówek w przeliczeniu na liczbę Mieszkańców – przewyższając dostępnością m.in. sieć biblioteczną w Chrzanowie.

W związku z powyższym, opinia dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie została przyjęta do wiadomości. Nie wykazała jednak merytorycznych przesłanek, które należałoby uwzględnić przy podejmowaniu decyzji dot. reorganizacji sieci bibliotecznej przez Radę Miasta Trzebina.

Wobec wszystkich powyższych argumentów uznaje się za zasadne podjęcie działań zmierzających do likwidacji filii: Wodna, Czyżówka, Dulowa, Karniowice, Młoszowa, Osiedle Widokowe, Siersza.